

سوال

در حال مبارزه با وسواس هستم و معمولاً نگرانم که آیا وضویم باطل شده یا خیر و بعد با خودم سر این موضوع درگیر می‌شوم. به سبب صداهایی که از معده‌ام می‌شنوم دچار اضطراب می‌شوم و می‌دانم که این صداها مهم نیست اما برخی از این صداها از پشت است که نتوانستم از شرش خلاص شوم. آیا این صداها اشکالی ندارد یا وضو را باطل می‌کند؟ اما برایم آسان نیست که همیشه وضو داشته باشم به ویژه وقتی در دانشگاه یا بیرون از خانه هستم؛ چون این وقت زیادی از من می‌گیرد چون باید حجابم و جورابم را بیرون بیاورم و همینطور در میانه عبادتم خلل ایجاد می‌کند. طبعاً من مشکلی با وضو گرفتن ندارم اگر وضویم واقعا باطل شده باشد، اما از وسواس خسته شده‌ام. احساس می‌کنم وضویم باطل شده و باید دوباره تکرارش کنم. این زیانی ندارد اما اگر نمازم را ادامه دهم و قبول نشود چه؟ چون من گمان می‌کنم وضو دارم اما اگر در واقع وضو نداشته باشم چه؟ من خیلی نگرانم که خداوند توبه و عبادتم را می‌پذیرد یا خیر؟ برای مثال اخیراً متوجه شده‌ام که در وضو اشتباه می‌کردم و نه تنها باید با انگشت داخل سوراخ گوش را پاک کنم، بلکه باید کاملاً همه گوشم را از داخل پاک کنم و پس از آن این کارم را تصحیح کردم. اما می‌ترسم و نگرانم که نکنند وضوی قبلی من و نمازم به سبب این اشتباه قبول نشده باشد. احساس می‌کنم دچار اختلال وسواس فکری عملی هستم و گاه در حین نماز افکار و شکل‌های عجیبی در برابر خودم می‌بینم که نمی‌خواهم به آن فکر کنم و احساس می‌کنم نمازم را باطل می‌کند. نجاست دقیقاً چیست؟ غبار؟ مو؟ بوی مدفوع؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولاً:

توصیه می‌کنیم نه در نماز و نه در دیگر موارد به شک توجه نکنید. شک خود را قطع کنید و دیگر به خود تردید راه ندهید و حسرت هم نخورید، چرا که شما بر راه درست و حق هستید و بلکه امر پیامبر - صلی الله علیه وسلم - را اجرا می‌کنید که وقتی از ایشان در مورد مردی سوال کردند که در نماز خیالاتی به سرش می‌زند [که آیا باد از او خارج شده یا خیر] فرمود: **نماز را رها نکند مگر آنکه صدایی بشنود یا بویی حس کند** بخاری (۱۳۷) و مسلم (۳۶۱).

یعنی: مطمئن شود وضویش باطل شده است.

بنابراین شک و خیال هیچ اهمیتی ندارد. شما نیز تا وقتی از بی وضویی اطمینان نیافته‌اید نماز را ترک نکنید چرا که این امر پیامبر - صلی الله علیه وسلم - است و نماز شما نیز صحیح است حتی اگر در واقع وضویتان باطل شده باشد.

اما اگر شخص مسلمان مطمئن شد که بدون وضو نماز خوانده در صورتی که وقت نماز هنوز باقی است آن نماز را دوباره می‌خواند اما اگر به درجه یقین نرسیده نمازش صحیح است و اشکالی بر او نیست.

ثانیا:

در مورد مسح گوش در بین علما درباره وجوب یا استحباب آن اختلاف است. جمهور بر این هستند که این کار واجب نیست و مستحب است و حنابله بر وجوب آن هستند. از امام احمد - رحمه الله - نقل است که هر کس مسح گوش را ترک کند وضویش صحیح است.

ابن قدامه - رحمه الله - در **المغنی** (۹۷ / ۱) می‌گوید: **همه آنان از ابو عبدالله (امام احمد) نقل کرده‌اند که هر کس از روی عمد یا فراموشی مسح گوش را ترک گوید [وضویش] صحیح است.**

بنابراین کسی که مسح گوش‌ها را یا مسح یکی از آنها را ترک کند وضویش نزد جمهور علما درست است که رای صحیح‌تر نیز همین است؛ بنابراین غصه نمازهای پیشین را نداشته باشید که ان شاء الله درست است.

برای دفع وسواس از خود تلاش کنید و اگر برایتان دشوار بود توصیه می‌کنیم به یک پزشک روانشناس مورد اطمینان مراجعه نمایید زیرا اختلال وسواس عملی از بیماری‌های معروف است که به درمان پزشکی نیاز دارد، چه به واسطه دارو یا جلسات درمانی به واسطه پزشکان مورد اطمینان.

والله اعلم